

Інна Ліпчевська

аспірант Інституту педагогіки

Національної академії педагогічних наук України

ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЇ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Концепція Нової української школи визначає фундаментальні зміни у початковій освіті. Нового, відповідного сучасним запитам, змісту набувають поняття навчання та його результатів, оцінювання здобутків учнів, освітнього середовища, методів, засобів, форм освітнього процесу. Зокрема, переосмислюється поняття візуалізації інформації, що підтверджується Стандартом початкової освіти 2018 року та сучасними програмами початкової освіти.

Проблемою візуалізації інформації в освітньому процесі займалися С. Аранова, В. Давидов, П. Ерднієв, Л. Занков, В. Зінченко, Г. Лаврентьєв, Н. Манько, О. Пескова та інші. Дослідженню візуального мислення присвячені роботи Р. Арнхейма, Н. Резніка, В. Зінченко, В. Сквирського та інших. Побудова мислеобразів у контексті асоціативної проєкції висвітлена у працях Р. Андерсона, Ф. Бартлетта, у контексті теорії фреймів – у працях Ч. Фолкера, М. Мінського та інших.

Дослідження праць науковців та практиків дозволяє визначити впровадження візуалізації інформації в навчальний процес одним з пріоритетних напрямків модернізації початкової освіти.

Необхідно зацентувати увагу на відмінності між поняттями візуалізації інформації та її ілюстрації. Якщо остання є еквівалентом пасивного сприйняття учнями відповідного дидактичного матеріалу, то візуалізація інформації це, у першу чергу, процес побудови наочного образу, як екстраполяції сприйнятої, усвідомленої інформації, цілісної думки. Вона визначається як процес та результат винесення мислених образів з внутрішнього плану діяльності учня на зовнішній.

А. Вербицький розглядає процес візуалізації як «згортання змісту розумового процесу в наочний образ; будучи сприйнятим, образ може бути

розгорнутим і слугує опорою адекватних розумових і практичних дій». У своїх роботах Р. Андерсон, Ф. Бартлетт, М. Мінський, Ч. Фолкер характеризують візуалізацію інформації, як пізнавальну, навчальну діяльність. Н. Бровка зауважує, що «візуалізація забезпечує формування більш цілісного уявлення про поняття, що сприяє більш міцному засвоєнню навчального матеріалу і одночасно розвиває емоційно-ціннісне відношення до отриманих знань».

Впровадження візуалізації в освітній процес сучасної початкової школи визначається:

- ✓ її внеском у розвиток пізнавального інтересу;
- ✓ сприянням розвитку критичного, логічного, системного та візуального мислення;
- ✓ підвищенням рівня засвоєння навчального матеріалу;
- ✓ формуванням активної, діяльній позиції учнів;
- ✓ забезпеченням наступності між дошкільною та початковою освітою;
- ✓ можливістю її використання, як альтернативи читанню та письму у першому циклі початкової школи.

Вищезазначене окреслює значний освітній потенціал візуалізації інформації в навчальному процесі початкової школи відповідно до сучасної педагогічної концепції. Інноваційність її впровадження обумовлює необхідність подальшого розроблення окресленої проблеми.

ЛІТЕРАТУРА

1. Макарова Е.А. Визуализация как интросекция смыслообразов в ментальное пространство личности : монография /Е.А. Макарова ; под ред. И.В. Абакумовой. – М. : Спутник+,2010. – 170 с.
2. Mayer R. E. Multimedia learning / R. E. Mayer. – Cambridge : Cambridge University Press, 2001.
3. Erfani S.M. Deepening ESP Reading Comprehension through Visualization / S. M. Erfani, A. Iranmehr, H. Davari // Journal of Language Teaching and Research. – No. 1, January 2011. – Vol. 2. – P. 270 – 273. 2000. – P. 545 – 561.